

jeg paakalder Statens Støtte. Det har været ret vanskeligt at etablere et omfattende Skolevæsen i den korte Tid af ca. 30 Aar, vi have arbejdet herpaa, og man har derfor søgt at spare. Dette er gaaet ud over Lærerlønningerne, men nu indser man Nødvendigheden af at forhøje disse. Sognekommunerne og Amtskommunen ville yde Bidrag dertil, og de søge nu om et Tilskud fra Statskassen. Jeg skal nævne, at Begyndelseslønnen for en Lærer ordentligvis er 500 Kr., men i visse Tilfælde endog noget lavere. Efter 20 Aars Forløb kan en Lærer naa op til 750 Kr., og derefter kan han komme lidt højere op, til hen ad 800 Kr. Desuden gives der i Almindelighed Fribolig. Dette er tydeligvis, uagtet det vel nok er noget billigere at leve paa Færøerne end her nede, alt for lavt. Man foreslaar derfor, at de færøiske Lærere lønnes som Andenlærere ved Skoler paa Landet hernede i Danmark.

Endelig skal jeg nævne, at Trangen til en lettere Adgang til Læge har gjort sig stærkt gældende blandt visse Dele af Befolkningen, som har en meget lang og besværlig Vej til Læge, og for hvem det er meget bekosteligt at besørge Læge til den syge. Fra forskellige Kommuners Side og fra Amtet er der tilbudt forholdsvis betydelige Bidrag til nye Læger i Forventning om, at Staten ogsaa vil yde Tilskud. Dette er en gammel Sag, som vi have overvejet i flere Aar og have skrevet til Regeringen om. Jeg vil anbefale den til Regeringens Velvillie.

Som jeg nu har udviklet ganske kort, ere vore Forhold i det hele taget meget primitive. Spørger man nu om Aarsagen hertil, kan man ikke se bort fra den betydelige Rolle, som Naturforholdene, Øernes isolerede Beliggenhed og den faatalige Befolkning spille. Men samtidig maa det være mig tilladt at pege paa andre Forhold, som have haft stor Indflydelse. Som allerede nævnt have Øerne i Aarhundredet været afskaarne fra almindeligt Handelssamkvem med den øvrige Verden, lige til Udgangen af Aaret 1855. Den seneste Form for Monopolhandelen paa Øerne var Statsmonopolhandelen, der blev indført 1709. Monopolhandelen var vel i sin Tid begrundet i humane Hensyn, men den blev opretholdt alt for længe, og den virkede i det hele overmaade hemmende. Ved Monopolhandelens Ophør stod den færøiske Befolkning meget langt tilbage baade økonomisk, aandeligt og socialt. Jeg henviser i saa Henseende til, hvad jeg tidligere har udtalt, og jeg skal kun tilføje:

De ugunstige Forhold skyldes i Hovedsagen Øernes Isolation gennem Monopolhandelen. At denne, saa vidt jeg kan se, har bragt Staten ret gode Indtægter, har mindre at sige. Hovedsagen er den Isolation og den Ufrihed, som den medførte. Jeg kan fremdeles nævne, at Staten ikke i tilstrækkeligt Omfang tog sig af Udviklingen paa Øerne i den første Tid efter Monopolhandelens Ophævelse.

Naar jeg har omtalt disse Punkter af Statens Forhold til Øerne i Fortiden, er det hverken for at fremsætte nogen Bebrejdelse eller for derpaa at bygge noget Krav. Jeg mener, at Færingerne i ældre Tid ikke have været behandlede slettere end andre Danske. Jeg har kun fremdraget Eksempler fra Fortiden for derved at belyse Aarsagen til den nuværende Situation. I øvrigt maa jeg stærkt fremhæve, at Staten bør yde Færingerne virksom Støtte til Gennemførelse af Reforme, fordi Øerne ere en dansk Landsdel, en Del af Danmark i snævrere Forstand, og fordi de trænge til en saadan Støtte. Det er dette, som for mig er det absolut afgørende. Jeg maa ogsaa fremhæve, at Staten i den nyere Tid og ikke mindst i den Tid, jeg har haft den Ære at repræsentere Øerne i dette Ting, har anerkendt dette. Den har nemlig i høj Grad bidraget til de Fremskridt, der have fundet Sted. Herpaa skal jeg tillade mig at nævne nogle Eksempler. Staten har oprettet Postvæsenet, som er blevet udviklet alt mere og mere, den har ydet betydelige Bidrag til Dampskibsforbindelsen saavel mellem Øerne indbyrdes som mellem disse og Omverdenen. For nylig have vi ved Statshjælp faaet oprettet en Telegrafforbindelse med Omverdenen. Vi have endvidere faaet en lokal Telefonforbindelse med betydelige Bidrag fra Staten. Staten har støttet Erhvervslivet ved Tilskud til Fiskeriet, Landbruget m. m. Statens Tilskud til Skolevæsenet har muliggjort Oprettelsen af Folkeskoler overalt. Dens Bidrag til forskellige sociale Formaal er endvidere ret betydeligt. Den yder saaledes Bidrag til Alderdomsforsørgelsen, Ulykkesforsikringen og Epidemivæsenet, til Tuberkulosens Bekæmpelse, til Lægevæsenet og Sygekasser. Staten byder endvidere Tilskud til Arbejdsløshedskasser og til de kommunale Understøttelseskasser, Hjælpekasserne. Kun ved Statens Hjælp have vi naaet visse sociale Fremskridt, og kun ved den kan det sociale Arbejde fortsættes. Vort lille Samfund kan aldeles ikke magte disse forskellige Sager alene. Disse og lignende Bestræbelser fra Statens